

رام - ۳ تیر

شروین وکیلی

رام (روزشمار ایرانی معنادار) کوششی است برای بازسازی تقویم روزشماری معنادار برای ایرانیان، به شکلی که مناسبتها و سالگردهای منسوب به روزها عینیتی علمی داشته باشد و زمان روزمره و معنازدوده‌ی امروزی که روزهایمان را پوچ و پوک ساخته را به توالی‌ای معنادار از سالگردِ رخدادهای معنادار تبدیل کند.

سه گوشزد در درباره‌ی طرح رام:

(۱) تمام تاریخ‌هایی که شناسه‌ی میلادی (م.) یا پیشامیلادی (پ.م) ندارند به هجری خورشیدی محاسبه شده‌اند.
(۲) محتوای روزشمار رام نهایی نیست و تا پایان سال ۱۳۹۶ تکمیل می‌شود. هنگام نقل آن به طرح ارجاع دهید و این نکته را در نظر داشته باشید.

(۳) اگر مناسبتی سراغ دارید که نادیده مانده، آن را همراه با نشانی مرجعش در تلگرام برایم بفرستید که در این طرح گنجانده شود:

@SherwinVakili (<https://t.me/SherwinVakili>) / tel.0912-6363764

سوم تیر

درباره‌ی سوم تیرماه از دورترین زمانها بایگانی‌ای از رخدادهای تاریخی را در دست داریم. در قلمرو ایران زمین، یکی از کهنترین رخدادهای این روز نبردی است که در سال ۱۳۱۲ پیش از میلاد میان مورسیلیس سوم شاه آریایی دولت هیتی (ترکیه‌ی امروز) و حاکم قلمرو آزی‌هایاسا در همسایگی‌اش در گرفت. هیتی‌ها به قلمرو آزی‌هایاسا حمله بردند و این قدرت محلی کوچک را مطیع ساختند. در دوران معاصر رخدادی مشابه در مقیاسی بسیار کوچکتر در همان حوالی رخ داد و این زمانی بود که در سوم تیر سال ۱۳۰۰ زد و خورد شدیدی بین حاج بابای اردبیلی و اتباع وی و گردان ژاندارمری زنجان رخ داد. در نتیجه عده زیادی از پیروان حاج بابا کشته و عده‌ای هم دستگیر و اعدام شدند.

در سطح جهانی هم رخدادهای سیاسی این روز به همین ترتیب از قدمت چشمگیری برخوردارند. در ۲۱۷ پیش از میلاد ارتش روم به رهبری گایوس فلامینیوس در جریان شبیخون نیروهای زیر فرمان هانیبال در جنگ دریاچه‌ی تراسیمنه شکست خورد و همه‌ی سی هزار سربازش کشته شدند. در ۹۵۰ هجری خورشیدی میگوئل لویز دِ لگازپی ماجراجوی اسپانیایی اردویی نظامی در فیلیپین تاسیس کرد که امروز به شهر مانیلا پایتخت این جزیره تبدیل شده است. در ۱۳۱۸ نخست‌وزیر انقلابی سیام نام این کشور را در پیروی از نام رایج میان استعمارگران به تایلند تغییر داد!

در ۱۳۵۲ انگلستان استقلال زنگبار را پذیرفت، در ۱۳۶۸ جیانگ زمین به رهبری چین رسید و در ۱۳۹۲ سیلویو برلوسکونی نخست وزیر ایتالیا به جرم سوءاستفاده از قدرت و ارتباط جنسی با روسپی‌ای نابالغ به هفت سال زندان محکوم شد

رخدادهای پراکنده و جالب دیگری نیز در این روز رخ داده‌اند. نمونه‌اش آن که در سال ۱۰۹ میلادی ترایانوس امپراتور روم آبراهه‌ی مشهور خود را در رم ساخت. در ۷۵۳ خورشیدی هم شیوع رقص سنت جان که احتمالاً از سمی توهم‌زا ناشی می‌شد، باعث شد مردم شهر آخن در آلمان ساعتها در خیابان برقصد و جست و خیز کنند و «برقصد».

سکه‌ی ترایانوس امپراتور روم

در سوم تیر ۱۰۹۶ لژ بزرگ انگلستان که نخستین انجمن فراماسون اروپا بود در این شهر تشکیل شد، در ۱۱۷۲ اولین قانون مشروطه در فرانسه تصویب شد، که شالوده‌اش بر آرای روشنگران و فراماسون‌ها تکیه داشت. در ۱۲۵۹ هم سرود «ای کانادا» که امروز سرود ملی این کشور است برای اولین بار اجرا شد.

این روز در ضمن برای زنان هم فرخنده بوده است. چون در ۱۲۹۵ مری پیکفورد اولین ستاره‌ی زن سینما بود که قراردادی یک میلیون دلاری را امضا کرد، و این دو و نیم قرن پس از آن بود که زنی ونیزی به نام النا کورنارو پیسکوپیا در ۱۰۵۷ از دانشگاه-صومعه‌ی پادوا مدرک دکترا (اجتهاد مسیحی) دریافت کند، و این نخستین بانویی بود که در اروپا به چنین مقامی می‌رسید.

از رخدادهای جالب دیگر این روز یکی آن که در ۱۳۲۶ کنت آرنولد برای نخستین بار گزارشی از مشاهده‌ی بشقاب پرنده را در واشنگتن منتشر کرد و دیگری آن که دقیقا دو سال بعد در ۱۳۲۸ اولین فیلم وسترن -هوپالانگ کاسیدی- از شبکه‌ی ان بی سی تلویزیون پخش شد.

کورنارو پیسکوپیا

مری پیکفورد

رقص سنت جان